

Lausunto

20.1.2023

VN/35022/2022
VN/35022/2022-MMM-24

Työ- ja elinkeinoministeriö

Maa- ja metsätalousministeriön lausunto hallituksen esityksestä laeiksi takautuvasti maksettavasta sähkötuesta ja sähkölaskujen maksuajan pidentämisestä

Maa- ja metsätalousministeriö lausuu työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyynnön johdosta seuraavaa:

Valtiontuesta

Lakiesityksessä tiedostetaan, että henkilötunnuksella myönnettävä tuki voi kohdistua myös taloudelliseen toimintaan. Esityksessä ei kuitenkaan avata tarkemmin, miten valtiontukikysymykset näissä tapauksissa aiotaan hoitaa ja mikä on ehdotettu oikeusperusta näiden osalta. Mukana on väistämättä myös maatalouden alkutuotannon yrityksiä. Maatalouden alkutuotantoon myönnettävä tuki ei ole mukana Suomen puitetukiohjelmassa, eikä muutakaan voimassa olevaa oikeusperustaa ole.

Maatalousyrittäjä on yhtä lailla oikeutettu tuohon kotitalouden osuuteen tuesta kuin muutkin, mutta erottelu toimintojen välillä tulee tehdä, ja alkutuotantoon kohdistuvaa osuutta kohdella valtiontukena. Selkeyden vuoksi alkutuotantoon kohdistuva osuus olisi syytä rajata tästä esityksestä pois. Maa- ja metsätalousministeriössä on valmisteilla hallituksen esitys määräaikaisista maatalouden ja vesiviljelyn kustannuksista.

Mikäli näin ei tehdä, tulisi alkutuotannon osalta olla tässä ehdotettu oikeusperusta ja tuki tulisi notifioida. Jos oikeusperustaksi on hahmoteltu Ukraina-puitteiden toimenpidettä 2.1, tämä tulee huomioida maatalouden alkutuotannon alemman yrityskehittämisen enimmäismäärän osalta. Ylipäättään joku tarkistus Ukraina-puitteiden enimmäismäärien alla pysymisestä ja muista tukiehdosta tulee yritysten tapauksessa tehdä, ja tällaista ei ole nyt hahmoteltu lainkaan – ja jos perusta on joku muu, tämänkin tulisi käydä esityksestä ilmi.

Takausten myöntämisestä aiheutunee myös sähköyhtiölle valtiontukimielessä etua, vaikka lakiesityksen tuoman sääntelyn nettovaikutus olisikin yritykselle negatiivinen. On mahdollista, että tämä osa toimenpiteestä pystytään toteuttamaan jonkin olemassa olevan tukiohjelman nojalla (erityisesti kai Suomen puitetukiohjelma SA.103159, takaus- ja korkotukilainatoimenpide SA.103386 tai yhteiskunnan kannalta merkittävien sähköntuottajien likviditeettituki SA.104224) tai näitä muokkaamalla. Tätä on vaikea arvioida tarkemmin, kun suhteesta valtiontukisääntelyyn ei ole kirjattu muuta, kuin että se tarkentuu myöhemmin. Kokonaisuutta sähköyhtiöiden valtiontuen osalta on vaikea arvioida ilman tarkempaa kuvausta.

Julkisyhteisön käsité ja muut organisaatiot

Postiosoite
Postadress
Postal Address

Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Hallituskatu 3 A
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.mmm@gov.fi

PL 30
00023 Valtioneuvosto

2. lakiluonnos koskee mm. sähkölaskujen maksuajan pidentämistä. Lakiluonnoksen määritelmässä loppukäyttäjä määritellään siten, etteivät julkisyhteisöt ole loppukäyttäjiä. Olli Mäenpää kuvaa julkisyhteisöjä seuraavasti (Hallinto-oikeus): ”Julkisoikeudelliset oikeushenkilöt ovat joko jäsentensä muodostamia julkisyhteisöjä tai itsenäisiä julkisoikeudellisia laitoksia.” Julkisyhteisön käsitettä (esimerkiksi suhteessa itsenäisiin julkisoikeudellisiin laitoksiin) ei ole avattu HE-luonnoksessa. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla tällaisia itsenäisiä julkisoikeudellisia laitoksia ovat Suomen metsäkeskus ja Suomen riistakeskus. Lakiluonnoksen loppukäyttäjän määritelmä on asianmukainen.

2. lakiluonnoksessa ole lainkaan säännöksiä lisämaksuajan myöntämisestä muulle taholle kuin kuluttajalle tai yritysasiakkaalle. HE-luonnoksesta välittyy kuva, että yritys on tulkittu valtioneuvoston mukaisesti tahoksi, joka harjoittaa taloudellista toimintaa. On kuitenkin myös organisaatioita, jotka ovat lakiluonnoksen määritelmän mukaisia loppukäyttäjiä, mutta jotka eivät ole ainakaan valtioneuvoston tarkoittamia yrityksiä, koska eivät harjoita taloudellista toimintaa (esimerkiksi monet yhdistykset ja säätiöt). Epäselvää siis on, miten näille organisaatioille tai itsenäisille julkisoikeudellisille laitoksille myönnetään lisämaksuaikaa.

Julkisen hallintotehtävän hoitaminen

HE-luonnoksen 11 luvussa tarkastellaan HE-luonnoksen suhdetta perustuslakiin. On hyvä, että esityksen valmistelussa on arvioitu sähköhyvityksen maksamiseen liittyvää tehtävää julkisena hallintotehtävänä. Julkisen hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle ei saa vaarantaa perusoikeuksia, oikeusturvaa eikä muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Hyvään hallintoon kuuluu myös käsittelyn julkisuus. Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 4 §:n 2 momentissa säädetään seuraavasti: ”Mitä viranomaisesta säädetään, koskee myös lain tai asetuksen taikka lain tai asetuksen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen perusteella julkista tehtävää hoitavia yhteisöjä, laitoksia, säätiöitä ja yksityisiä henkilöitä niiden käyttäessä julkista valtaa.” Suunniteltu julkinen hallintotehtävä liittyy julkisen vallan ja julkisten varojen käyttöön. HE-luonnoksen jatkovalmistelussa tulisi tarkastella, miten julkisuus toteutuu suunniteltujen etuuksien osalta.

Sähköhyvityksen osalta pykäläluonnoksista ei selkeästi käy ilmi hallintomenettelyn kaikki vaiheet. Jos pääsääntöisesti hyvitystä ei tarvitse hakea, tulisi mm. sen käydä selkeämmin lain tasolla. Julkisen hallintotehtävän hoitamiseen liittyvien hyvän hallinnon takeiden toteutumista on luonnoksen perusteella muutoinkin vaikea arvioida.

Osastopäällikkö

Minna-Mari Kaila

Erityisasiantuntija

Petriina Wäre

Jakelu

TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

VN/35022/2022-MMM-24

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: